

## Energiecrisis - Steunmaatregelen voor de non-profitsector zijn dringend nodig!

Datum: 14-9-2022

### Context

---

Als reactie op de stijgende energieprijzen overwegen de verschillende regeringen maatregelen op Europees, nationaal en gewestelijk niveau. Op Europees niveau is voor elke lidstaat een niet-bindende vermindering met 15% van het gasverbruik overeengekomen. Ook wordt intussen gesproken over plafonds voor de gasprijzen en voor de overwinsten van de elektriciteitsproducenten. De laatste twee punten komen overeen met verzoeken op Belgisch niveau. In Brussel wil de regering vooral rond 3 pijlers werken:

- Voorbeeldfunctie van de overheid;
- Collectieve soberheid (vrijwillig engagement en mobilisering van alle actoren);
- Steunmaatregelen voor de economische actoren (ter aanvulling op de federale maatregelen, gericht op de zwaarst getroffen sectoren en bedrijven, die op korte termijn bescherming bieden en op middellange termijn de transitie versnellen, binnen de grenzen van de begroting).

### De specifieke kenmerken van de non-profitsector

---

De sterke stijging van de energieprijzen brengt drie realiteiten in de sector aan het licht:

1. Een uitstel van zorg gekoppeld aan groeiende moeilijkheden van de bevolking om zijn rekeningen te betalen. Dat uitstel volgt op andere uitstellen en annuleringen, met name voor culturele en sportactiviteiten, en op toenemende moeilijkheden bij kwetsbare personen om integratietrajecten te volgen;
2. Een onhoudbare stijging van de energieprijs (tot 400% in 2022 en 800% in 2023), waardoor de houdbaarheid en de continuïteit van de dienstverlening aan de bevolking in gevaar komen; dat geldt zowel voor ziekenhuizen, scholen, non-profitgebonden RH's/RVT's als voor huisvestingsdiensten voor gehandicapten, opvangcentra voor daklozen enz. ;
3. Een indirecte stijging van de prijs van veel goederen en diensten waaronder de prijs van voedsel. De productie van maaltijden is veel duurder geworden en dat gaat ten koste van de vzw's die de voedselzekerheid van de gebruikers willen garanderen (scholen, kinderdagverblijven, RH's/RVT's, huisvesting voor gehandicapten, maaltijden aan huis, sociale restaurants enz.).

Om de stijgende energieprijzen te compenseren is de beleidshefboom voor non-profitbedrijven relatief beperkt:

- De wil en de wettelijke verplichting om de diensten voor alle gebruikers toegankelijk te houden, staan niet toe dat die prijsstijgingen worden verrekend in de prijzen van de diensten aan de bevolking;
- de werkingssubsidies evolueren niet mee met de energieprijzen;
- sommige bedrijven zijn wettelijk verplicht om een constante minimumtemperatuur te handhaven voor voeding (bv.: verplichte norm in RH's/RVT's of kinderdagverblijven);
- het gebouwenbestand is oud en heeft een slechte energieprestatie.

### Essentiële steunmaatregelen

---

Op korte termijn vragen BRUXEO en de 28 aangesloten federaties een krachtige reactie van de overheid om de toegang tot energie in de non-profitsector te garanderen zodat de continuïteit van de dienstverlening aan de bevolking kan worden gewaarborgd. In dat verband is het noodzakelijk om het toepassingsgebied van de steunmaatregelen voor economische actoren uit te breiden tot de non-profitsector en/of om specifieke maatregelen te nemen:

1. Maak een onderscheid tussen de prijs van elektriciteit en die van gas. Prijs dus niet alle kilowatturen volgens de kosten van de laatste kilowatt. Top de prijs van elektriciteit af en belast de overwinsten van de energieproducenten;
2. Breidt het sociale tarief uit tot non-profitbedrijven;
3. Verlaag de btw van 21 naar 6% voor elektriciteit en aardgas voor alle vzw's die diensten van algemeen belang verlenen;
4. Leg de plafonds/percentages voor werkingskosten vast in de subsidies en verhoog ze met de energieprijzen en dat voor een bepaald energievolume;
5. Compenseer de stijging van de prijs van benzine en diesel voor mobiele diensten (thuishulp en -verzorging, vervoer van gehandicapten enz.) ;
6. Ken een uitzonderlijke 'Energie 2022'-bonus toe aan non-profitbedrijven op basis van de bedragen die niet gebruikt zijn in het kader van het Akkoord van de non-profitsector;
7. Ken verwarmingspremies toe aan de burgers met inbegrip van de bewoners van non-profitondernemingen (RH's/RVT's, Handicap enz.) ;
8. Stel in overleg met de sector een tijdelijk energiemoratorium in:
  - o Geen onderbreking van de levering bij niet-betaling;
  - o Afbetalingsplan voor de extra kosten van facturen;
  - o Geen faillietverklaring mogelijk in de energiesector.

Op korte en middellange termijn willen BRUXEO en de 28 aangesloten federaties ook de energietransitie in de non-profitsector versterken via de volgende maatregelen:

1. Investeren in energie-efficiënte gebouwen, duurzame renovatie en productie van hernieuwbare energie stimuleren. De COVID-19-crisis, de loonindexeringen en de kosten van energie en bouwmaterialen vergroten het gebrek aan liquide middelen in de sector en de behoefte aan financiële steun voor investeringen die aanzienlijke energiebesparingen opleveren;
2. De "Renolution"-premies aanpassen aan de werkelijkheid en aan de behoeften van de sector en toegang geven tot de renovatiepremies en de Brusselse groene lening;
3. De begeleidingsdiensten voor EPB en REG ondersteunen;
4. Waar mogelijk de gemiddelde temperatuur verlagen die in sommige sectoren vereist is om voor accreditatie in aanmerking te komen (bv. kinderdagverblijven, rusthuizen, ziekenhuizen);
5. Stedenbouwkundige belemmeringen wegnemen voor bepaalde energie-investeringen. Voorbeeld: De vervanging van enkele beglazing door dubbele toestaan voor bepaalde historische of beschermde gebouwen;
6. Meer middelen uit het herstelplan toewijzen aan de energietransitie, ook aan de non-profitsector;
7. In een overeen te komen juridische vorm en in de mate van het mogelijke een wezenlijke inspanning vragen van de bedrijven en de privépersonen met de grootste draagkracht.

In het algemeen steunt BRUXEO ook de wens van de regering om te communiceren over vrijwillige verbintenissen om het verbruik te verminderen. BRUXEO wijst er echter op dat de werkgevers in de sector al bezuinigen en verspilling vermijden om hun kosten te beperken. BRUXEO stelt voor zich te concentreren op enkele quickwins en op de optimalisering van de regelgeving:

1. Beperk de verwarmingstemperatuur van bezette ruimten tot 19°C, en de onderste koelgrens tot 27°C;

2. Beperk de ingestelde temperatuur tot 12°C gedurende nachten en weekends zonder bezetting en zorg voor een geschikte controle die ervoor zorgt dat dit wordt nageleefd;
3. Koppel de warmwatertoevoer naar handwasvoorzieningen in toiletten af of sluit ze;
4. Pas de ventilatiesnelheid aan de bezettingsgraad van het gebouw aan en beperk de temperatuur van de toevoerlucht tot 18°C.